

Deşi, cei care dau pe bandă titluri de Ambasador al Turismului susţin exact contrariul, industria ospitalităţii în judeţul Maramureş nu merge bine deloc, regiunea aflându-se abia pe locul 18 în România, conform numărului oficial de vizitatori[i] (sigur, statisticile sunt departe de a fi perfecte)!

Maramureşul, străbătut din goana maşinii, arată cam jalnic, nu ca cel de pe internet, un veritabil haos arhitectonic, fără miile de case din lemn acoperite cu draniţă, fără sătenii îmbrăcaţi în continuu în straie populare ce umblă de colo-colo în căruţele trase de cai, boi sau bivoli...

În realitate, chiar dacă numărul de turişti este nemeritat de mic, lucrurile stau mult mai bine decât pare, după cum am arătat-o atunci când am propus înscrierea regiunii în UNESCO ca peisaj cultural[ii]: Astfel, sute de locuitori ai regiunii practică încă cel mai mare număr de meşteşuguri şi ocupaţii populare autentice din Europa contemporană; numărul practicanţilor agriculturii tradiţionale de semi-subzistenţă este de ordinul miilor; acolo se păstrează atât cel mai variat şi arhaic grup de instalaţii hidraulice ţărăneşti din lemn aflate încă în funcţiune în Europa; obiceiurile laice şi religioase sunt conservate ca nicăieri altundeva; nu în ultimul rând, Ţara Maramureşului are una dintre cele mai ridicate biodiversităţi din Europa, cu 11 mii de specii de plante şi animale, cu păduri virgine, carnivore mari etc.

Din păcate, fără informaţii foarte solide ori fără un ghid bun, majoritatea celor enumerate mai sus par simple poveşti de demult şi nu lucruri care pot fi văzute cu adevărat în ziua de azi...

Totuşi, probabil turiştii români vor continua să opteze pentru Maramureş în număr tot mai mare, dacă drumurile vor deveni tot mai bune şi hotelurile din ce în ce mai spaţioase (deocamdată însă, nici un hotel din Ţara Maramureşului nu ajunge la 150 de locuri de cazare, ceea ce-i obligă pe mulţi turişti să înnopteze în Baia Mare şi să-şi reducă substanţial lungimea sejurului în inima regiunii turistice). Apoi, mâncarea bună şi renumita ospitalitate a localnicilor vor avea grijă ca românii să fie tot mai numeroşi, indiferent dacă se vor mai bifa ori nu, toate târgurile de turism de la Bucureşti!

De cealaltă parte însă, marea majoritate a turiştilor străini (inclusiv vest-europenii din aceeaşi Uniune cu noi), nici măcar nu au auzit, acum, în era internetului, că Maramureşul există totuşi pe undeva, prin estul Continentului, darmite să se gândească să-şi programeze un sejur într-un loc greu de atins şi despre care există tare puţine informaţii...

Creşterea numărului de vizitatori, în primul rând al celor străini, dar şi al românilor, cred că s-ar putea realiza prin aplicarea unor măsuri concrete:

1. Acţiuni profesionale de marketing derulate de către sumedenia de birouri de informare turistică deschise în ultima vreme, multe dintre ele nepărând deloc să înţeleagă care este rolul

lor: intervenţii de calitate, frecvente şi prompte pe pagini de socializare, forumuri, canale net şi TV, oferirea de info-tripuri pentru cei mai renumiţi „travel guru” şi pentru reprezentanţii cu adevărat de top ai mass şi social-mediei occidentale, prezenţe adecvate la cele mai mari târguri internaţionale de turism - cu mai puţină slănină, ceapă, pălincă şi dănţăuşi, dar cu mai multe (şi mai bune) suveniruri-cadou mici şi elegante, app-uri, albume, fluturaşi şi mai ales cu toată categoria de informaţii interactive – difuzate nu doar în engleză, ci şi în franceză, germană, italiană, spaniolă, japoneză sau chineză...

2. Trebuie implementat un sistem de săgeţi şi panouri indicatoare demn de un secol XXI european şi musai, trebuie amplasate peste tot toalete publice şi coşuri de gunoi.
 Concomitent, ar fi de aşteptat ca apele curgătoare şi stătătoare de pe traseele turistice frecventate, să fie menţinute curate măcar în intervalul de vârf (mai-septembrie).

3. Minciunile gen: „Maramureş este ţara lemnului” trebuie oprite, cât timp numărul caselor autentice, cu prispă cu stâlpi sculptaţi şi acoperiş în patru ape acoperit cu draniţă a scăzut la doar câteva sute (sigur, valoroase, însă în general prost întreţinute şi greu de observat în peisaj), regiunea fiind năpădită în schimb de mii de case imense de zid strident colorate care deseori deranjează retina.

4. Nu mai trebuie perpetuate poveştile gen: „acolo toată lumea este îmbrăcată în costum popular”, atâta vreme cât costumele nu mai pot fi văzute decât în anumite localităţi în zilele de sărbătoare. Imaginile promovate de anumiţi fotografi (care au intenţii bune, nerealizând ridicolul propriilor creaţii), ce îmbracă în ultra-scumpele haine de sărbători săteni puşi apoi să pozeze ca în „Cântarea României” în timp ce se prefac că taie porcul sau cosesc (munci la care în realitate se foloseau hainele tradiţionale de lucru), fac mai mult rău decât bine!
Trebuie totuşi reţinut că zeci de mii de localnici posedă costume tradiţionale, pe care însă le etalează doar duminica sau la nunţi...

5. Nu mai merge cu deturnări precum: „dacă vizitaţi capitala Maramureşului, adică Baia Mare, o să prindeţi esenţa regiunii”, din moment ce se ştie că oraşul reşedinţă de judeţ (care nu deţine atracţii turistice de top, cu excepţia Muzeului de Mineralogie) nu are nimic de a face cu adevăratul Maramureş, cel istoric, etnografic şi căutat de turişti – cu centrul la Sighet şi aflat dincolo de munţi, la distanţa de 40-100 km de „Baie”.
Prea mulţi călători au fost păcăliţi, plecând apoi dezamăgiţi după ce au vizitat doar Baia Mare şi împrejurimile acesteia, şi negăsind, desigur, Maramureşul din ofertă...

6. Nu se poate ca turiştii veniţi până şi din Japonia să vadă bisericile UNESCO, să le găsească închise în timpul programului - inclusiv cele din seria celor 16 biserici de lemn (proiectul de promovare şi punere în valoare care a costat Consiliul Judeţean 4,5 mil. euro[iii]), la fel cum pare nepotrivit să se perceapă bilet pentru a se „vedea” prin beznă picturile din bisericile rămase neelectrificate[iv], unde nu pot împrumuta nici măcar nişte lanterne ca lumea (de ce toate celelalte biserici de lemn UNESCO din lume sunt iluminate corespunzător?!).

7. Este absurd, dar nici măcar Circuitul Bisericilor de Lemn (darmite restul muzeelor şi atracţiilor turistice) nu poate fi efectuat cu ajutorul intermediul unui Maramureş Card, achitat cu o plată unică - inclusiv online, care să permită multiple intrări la obiective.

Cât despre proiectul Maramureş Pass, acesta a sucombat înainte de a demara cum trebuia[v], aşa că trebuie lansat urgent un alt produs similar, dar eficient.

8. Nu mai merge să invităm turiştii să viziteze meşteri populari, dintre care unii au decedat, dar continuă să apară în anumite oferte turistice (precum regretatul Moş Pupăză), iar alţii, pentru a supravieţui, sunt plecaţi de câţiva ani la muncă în străinătate (cazul olarului Tănase Burnar din Săcel este cel mai flagrant), în timp ce despre alte sute de meşteri tradiţionali maramureşeni nu se ştie, ori nu vorbeşte nimeni...

9. Nu în ultimul rând, ar trebui făcut ceva pentru veganii care au o viaţă foarte grea în Maramureş, extrem de puţini localnici putând organiza pentru ei meniuri multiple şi variate fără carne, lactate sau ouă, aceasta ca să nu mai vorbim despre turiştii tot mai numeroşi care prezintă intoleranţe la gluten sau/şi lactoză, ori alergii la polen, fân şi chiar la lâna de oi...
Greu de crezut pentru unii, dar limitata ofertă gastronomică maramureşeană, bazată pe cărnurile şi preparatele de porc colcăind de grăsime (într-o lume obsedată de siluetă, colesterol şi de meniuri uşoare), stropite cu o pălincă arzând ca focul, taie elanul multor amatori de turism gastronomic! Pentru optimizarea ofertei, ar trebui promovate şi produse precum: ape minerale locale, sucuri de brad sau soc ori reţete bazate pe fructe, fasole sau hribi uscaţi, pe soiurile vechi de verdeţuri şi de legume.

10. Şi este scandalos ca, în 2018, de la Braşov la Sighetu-Marmaţiei să se facă 6-7 ore cu maşina, respectiv 10-11 ore cu trenul (!), iar singurele avioane de legătură cu restul lumii să circule, exclusiv de pe aeroportul din Satu Mare, doar de două ori pe zi pe ruta Bucureşti, respectiv de două ori pe săptămână spre Londra-Luton! În acest caz, nu mai rămâne altceva decât de făcut decât promovarea accesului aero în Maramureş prin aeroporturile Cluj-Napoca, Debrecen şi Budapesta, aflate la câteva ore de mers.
Este adevărat, nici geografia nu e de partea Maramureşului care, chiar dacă ar avea infastructura Occidentului, tot ar fi situat cam departe faţă de cei mai apropiaţi mari poli turistici din ţară (Bucovina şi sudul Transilvaniei) ori din ţările vecine (Lvov, respectiv Ungaria de Nord).

Doar regândindu-şi din temelii şi adaptându-şi oferta în funcţie de ceea ce cere, respectiv de ceea ce mai poate oferi cu adevărat la momentul prezent, Maramureşul va putea reduce decalajul tot mai accentuat faţă de celelalte zone turistice şi-şi va putea valorifica potenţialul într-o măsură mult mai mare decât o face acum, devenind creator de prosperitate.